

КОЛКІВСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ – 80!

На території розміщена виставка світлин, інформаційних документів «ТВОРЦІ КОЛКІВСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ» та «ТВОЇ СИНИ, УКРАЇНО!»

Позивні – фанфари «За Україну, за її волю»

Ведуча. Слава Україні! Шановна громадо, дорогі гості і мешканці містечка Колки! В історії боротьби за українську державність 1942–1944 років однією із знаменних і промовистих дат вписано створення Колківської повстанської Республіки – «території свободи», як її називають донині. Формування її розпочалося 80 літ тому, напровесні 1943 року, коли повстанські відділи ОУН і УПА звільнили від «коричневої» та «червоної» чуми населені пункти Ківерцівщини, Маневиччини, Рожищенського і Цуманського районів Волині. А на в'їзді в Колки повстанцями було встановлено тріумфальну арку з написом: «Колки тимчасово до визволення Києва – столиця України».

Ведучий. Республікою Свободи був острівець площею у 2,5 тисячі квадратних кілометрів – вільної і самостійної Української Держави, котрій у вирі Другої світової війни вдалося проіснувати майже вісім місяців. Феномен її буття став виявом глибокої туги за власною державою, про яку мріяли українці століттями. Прообразом такої і стала звільнена вояками УПА територія з центром у містечку Колки – столицею і осередком повстанського руху визвольних змагань.

Ведуча. Тут були розташовані проводи ОУН і УПА, делегувалися штаби командувача групою «УПА-Північ» Кліма Савура і групи «Турів», розміщено єдину в УПА військову школу вершників (кавалеристів). Часто у Колках був Головний командир Української Повстанської Армії Роман Шухевич.

Ведучий. Український історик, заступник директора Центру національного відродження імені Степана Бандери, Віктор Рог сказав, що «Колки можна поставити у той ряд, де стоять Батурин, Крути, Базар і це наш важливий аргумент у боротьбі за справжню Україну».

Ведуча. Шановне товариство! Урочистий захід з нагоди 80-ї річниці утворення «Колківської Республіки» оголошується відкритим.

Ведучий. Державний гімн України!

(звучить у запису і виконується одночасно з усіма присутніми)

Ведуча. «Колківську Республіку ми бачили як взірць майбутньої Української держави, – згадував колишній учасник юнацької мережі УПА, учасник створення Республіки і 15-річний в'язень сталінських колимських концтаборів Володимир Доманський, – Ми забули тоді, що надворі була Друга світова війна. У Колках встановилася українська влада, виникла управа, поліція, Служба Безпеки. Ми відкрили церкву, початкові школи... До чого була здатна людина, в тій сфері вона могла себе проявити. Ніхто не думав про гроші, кожен працював задля української справи. Я й мої побратими сповідували головну

заповідь українського націоналіста: «Здобудеш Українську державу або загинеш у боротьбі за неї».

Ведучий. 4 листопада 1943-го від німецьких авіанальотів загинуло майже 500 мешканців Колок, доценту вигоріло містечко. Колківська повстанська республіка перестала існувати.

Ведуча. За боротьбу з німецькими окупантами патріотів розстрілювали тут, на Волині! Карали ті, хто називав себе визволителями від нацистів... за те, що організовували «тимчасове господарювання українських націоналістів у Колківському районі». За національну ідею – мати вільну і незалежну державу, яка б навіки була тим «ковчегом», що вбереже український народ і його культуру від знищення... Їх розстрілювали, судили, відправляли у концтабори.

Ведуча. В архіві СБУ Волині зберігається тритомна справа на 19-тьох активних учасників ОУН і УПА Колківської республіки. У 1944 році їх усіх було арештовано. Чотирьом з них було по 17 років, трьом по 18, шістьом по 19, решту патріотам – 20, 21, 24, 34, 35, 36 років.

Ведучий. У серпні цього ж року, у місті Луцьку, було засуджено до розстрілу: Галину Рейкіну, Олександра Наглюка, Миколу Садового, Павла Слюсаря, Андрія Лещука, Олександра Садового.

Ведуча. На 20 років каторжних робіт ГУЛАГу засудили Адама Наумчука, Степана Наглюка, Ніну Оліферчук, Ірину Наглюк, Людмилу Сіліч.

Ведучий. На 15 років каторжних робіт ГУЛАГу засуджено Леона Курдельчука, Василя Пущинського, Марію Міневич, Анну Мордик, Галину Янчик, Василя Наглюка, Нарію Міневич, Тамару Калущ.

Ведуча. За вічну українську мрію на святій олтар поклали своє юне життя герої Колківської республіки, бійці УПА і тисячі сміливих і мужнів синів нашого незборимого народу.

«Минають дні, ідуть роки несхитною ходою
І пам'ять людям на віки лишають за собою».

Ведучий. Запрошуємо священнослужителів Православної Церкви України відслужити панахиду по загиблих вояках Української Повстанської Армії, які полягли у 1943 році за волю і долю України.

Їх не повернути, але пам'ятати про них ми зобов'язані.

*Панахида за загиблими героями Колківської республіки.
Слово священника*

Ведуча. У хвилині мовчання схилимо голови перед святою пам'яттю Українських лицарів Ідеї і Чину – полеглими захисниками Колківської республіки та воїнами Української Повстанської Армії. У пам'яті немає забуття. Вони наші Герої, а Герої не вмирають, бо віддали за Україну свої життя!

Ведучий. Хвилина мовчання. *(звучить у запису метроном+солоснів)*

Ведучий. Як виявлення нашої пошани і вдячності за героїзм і мужність патріотам Колківської Республіки, просимо покласти квіти від учасників заходу до пам'ятних знаків «Борцям за волю України» і «Колківська Республіка».

(звучить у запису «Ой, у лузі Червона калина», відбувається покладання квітів. Без оголошення звучить «Марш Організації Українських Націоналістів», створений поетом Олесем Бабієм і композитором Омеляном Нижанківським).

Ведуча. Запрошуються до слова...

(виступи)

Ведучий. Сьогодні від учасників аматорських колективів Колківського будинку культури звучатимуть стрілецькі, повстанські пісні та патріотичні вірші на честь Героїв Колківської Республіки і усіх відважних воїнів землі нашої, що віддали свої життя за свою рідну землю...

(оголошується 1-2 концертних номери аматорського колективу)

Ведучий. У коловороті Другої Світової війни – саме існування маленької держави було унікальним явищем. На окупованій німцями території патріоти й великі мрійники реалізували таки свою мрію – мати самостійну Україну... нехай і ненадовго.

Ведучий. «Наша Повстанська Держава територіально була більша ніж деякі європейські держави...У той час нам забракло відчуття дійсності – ми прийняли завойовану волю, як щось стале, вже дане нам. Ми тішилися здобутою волею, але не усвідомлювали ситуацію, що була неподалік, тому й загинула Колківська республіка. А волю треба постійно здобувати, постійно утверджувати – усім разом і всіма засобами!» – згадував провідник ОУН Луцької округи на Волині Степан Семенюк.

Читець 1. Ліси прокидаються вранці,
Що захистом нашим були,
А в лісі звитяжці повстанці
Рубащенко, Лева, Стріли...

Читець 2. Отак в бойових громовицях
Республіка наша жила.
І Колки – повстанська столиця
Завжди наготові була.

Читець 3. І що нам пожежі, руїна,

Нас дружня повстанська рать
І наша мета – Україна,
За неї не страшно вмирать.

(оголошується 2 концертних номери аматорського колективу)

Ведучий. На ліквідацію селища Колки німецькі окупанти кинули фронтову дивізію. Лише силою зброї ворог зміг знищити Республіку української свободи. Але жодному вражому нелюдові не знищити гордий і волелюбний дух поколінь, що озивається сьогодні у серцях сучасних воїнів. Як сотні літ тому, неймовірні сини й доньки стоять сьогодні в обороні рідної землі на Сході й Півдні України – їх відвагою і героїзмом захоплюється цілий світ. Переможемо! За нами правда і з нами Бог!

(оголошується 3-4 концертних номери аматорського колективу)

Ведуча. Дякуємо всім, хто бився за Україну в минулому столітті – то був шлях великих, незламних наших героїв в один кінець проти споконвічного ворога! «Смерть або воля» – таким був девіз цих сміливців, вони тепер перед нами, як взірець боротьби за Україну!

Ведучий. Дякуємо всім, хто б'ється за неї тепер – Збройним Силам України – нащадкам УПА! У цій жорстокій війні ми уже не одні – з нами Європа і за нас стоїть цивілізований світ! Добро неодмінно подолає зло! У нас глибоке коріння і велична історія!

Ведуча. Переможемо, бо «коли мільйони людей цього так палко бажають, це станеться. Бог допоможе нам і кров та смуток обернуться світлом і радістю!».

Ведучий. «Немає інтересів вищих від інтересів національних!» – *говорив учасник національно-визвольних змагань Левко Лук'яненко.* Тож нехай міцніють наші серця в єдності задля збереження України, її слави, її волі і добробуту її народу!

(аматорські колективи гуртом виконують вокальний твір «Боже Великий, єдиний, нам Україну храни!»)

Ведуча. Шановні країни, урочистості з нагоди відзначення утворення Колківської Повстанської Республіки завершено!

Ведучий. Віримо в Україну і щоденно допомагаємо ЗСУ наблизити перемогу!
Слава Україні! Героям Слава!

Ведуча. Державний Гімн України!